

AKČNÍ PLÁN ROZVOJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI									
Oblast - SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ A OSVĚTA									
Číslo	Opatření	Popis opatření	Role MČ/ÚMČ	Gestor	Odborný garant	Indikátor plnění	Popis/Plnění	Stav k 31.12.2022	Poznámka
SC 1.1 Optimálně nastavené strategické a institucionální zázemí pro implementaci									
1.1.1	Přijmout závazek k plnění opatření v oblasti globální odpovědnosti a klimatických změn	Formou "memoranda" vytýčit hlavní směry a cíle v oblasti globální odpovědnosti a klimatických změn	Realizátor	Starosta	Vedoucí OSŘK	"Memorandum"	Závazek nebyl přijat.		Součástí memoranda budou i příklady realizovatelných adaptačních a mitigačních opatření v rámci MČ, zapojit do spolupráce a implementace opatření i p.o. MČ Praha 14
1.1.2	Implemtovat cíle globální odpovědnosti do strategických dokumentů MČ a interních dokumentů ÚMČ	Zpracovat do strategických dokumentů MČ příslušná adaptační a mitigační opatření v oblasti globální odpovědnosti a klimatických změn	Realizátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK	Strategický plán rozvoje a Akční plán rozvoje MČ	Příslušná opatření jsou zapracována v AP SPR MČ P14 pro období 2023 - 2024, který bude předložen ke schválení cca v 3/2023.		
		Zpracovat do interních dokumentů ÚMČ příslušná adaptační a mitigační opatření v oblasti globální odpovědnosti a klimatických změn	Realizátor	Tajemnice	Vlastníci interních dokumentů OHS, OPKČ	Environmentálně šetrný provoz QI 63-01-12 V03R00, Zadávání veřejných zakázek QS 74-01 V06R00	Do těchto dokumentů byly implementovány opatření navazující na plnění cílů globální odpovědnosti, nicméně bez zajištění kvantifikovaných výstupů. V dalších interních dokumentech byly provedeny úpravy v rámci digitalizace úřadu.		Instrukce Environmentálně šetrný provoz obsahuje: - zajištění šetrného provozu a správy majetku, - ekologické pořizování a nakládání s potřebnými materiály, - efektivní využívání vozového parku, - ekologicky šetrný způsob dopravy, - minimalizace vyprodukovaného odpadu)
1.1.3	Zavést Energetický management do praxe včetně vytvoření AP a IP.	Na základě stávající energetické koncepce zavést EM, tzn. Management, energetická politika, plánování, zavedení provozu, kontrola, stanovení cílů, organizační struktura + další příslušné kroky, postupy, právní požadavky, atd..	Realizátor	Radní pro oblast investic Radní pro oblast MA21	Energetický manažer	AP a IP energetického managementu	Probíhá příprava návrhů řešení a postupu. Zvažuje se práce energetického manažera na plný úvazek.		
1.1.4	Sledovat ekologickou a uhlíkovou stopu MČ	V pravidelných intervalech (min. 1x za 5 let)zajistit činnosti související se sledováním ekologické stopy MČ	Iniciátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK	Uhlíková a ekologická stopa MČ včetně trendů	Uhlíková stopa MČ P14 v roce 2018 - 5,927 tun CO ₂ e, Ekologická stopa MČ P14 v roce 2018 - 4,52 gha/obyv.		Uvažuje se o zrušení počítání Ekologické a uhlíkové stopy vzhledem k tomu, že je to přežité
1.1.5	Vytvořit a spravovat "zásobník" adaptačních a mitigačních opatření	Zajistit vytvoření a následnou správu "zásobníku" vhodných adaptačních a mitigačních opatření reálně realizovatelných na území MČ	Realizátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK	Zásobník adaptačních a mitigačních opatření	MČ v této chvíli nedisponuje dostatkem personálních kapacit.		
1.1.6	Vytvořit stálou Pracovní skupinu pro globální odpovědnost	Nastavit práva a povinnosti pracovní skupiny, její vytvoření za účasti zástupců MČ, ÚMČ a jiných subjektů (podnikatelský sektor, neziskový sektor, odborníci)	Realizátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK	Pracovní skupina (Povinností je i sledování místní i globální úrovně plnění cílů v rámci tématu, vyhledávání novinek, návrhy	Jako pracovní skupina je využívána platforma Komise RMČ P14 pro MA 21 a zapojování veřejnosti, která realizuje její náplň a dle pťřeby komunikuje s odborníky a partnery, kteří vstupují na jednání jako hosté.		
1.1.7	Pravidelně evidovat stav znečištění ovzduší na MČ	Zpracovat roční zprávu o znečištění ovzduší na MČ Praha 14. Zpráva musí obsahovat výstupy z výsledků měření znečištění ovzduší na měřicích stanicích na MČ, informace o stacionárních znečišťovatelích a o znečištění z lokálních topenišť.	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP Vedoucí OSŘK	Roční zpráva o znečištění ovzduší na MČ Praha 14	Roční zpráva o znečištění ovzduší na MČ Praha 14 za rok 2022 byla zpracována.		
1.1.8	Zpracovat pasport zeleně	Zajistit zpracování pasportu zeleně na území MČ Praha 14.	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP, Vedoucí OSŘK	Passport zeleně	V současnosti není dostatek personálních a finančních kapacit pro zpracování pasportu zeleně.		
SC 1.2 Optimálně nastavený systém spolupráce a podpory									
1.2.1	Nastavit systém spolupráce s jinými městy a subjekty v rámci globální odpovědnosti	Uzavřít partnerství s jinými městy a subjekty (zejména z MČ Praha 14 - ČČM, Coca-cola, Ikea, NNO, aj.) v rámci globální odpovědnosti a klimatických změn	Iniciátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK	Smlouvy o partnerství	Spolupráce s partnery je dobře nastavena a probíhá průběžně bez smluvního vztahu. Dohody/smlouvy jsou uzavírány na konkrétní akce.		
1.2.2	Vytvořit Adaptační fond	Vytvořit Adaptační fond za účelem finanční podpory konkrétních adaptačních opatření, humanitární pomoci a podpory etického obchodu	Iniciátor	Radní pro oblast MA21/ Radní pro oblast rozpočtu a ekonomiky	Vedoucí OŘEŠ Vedoucí OSŘK	Adaptační fond	V současnosti nejsou finanční ani personální kapacity pro tvorbu fondu.		
1.2.3	Podporovat místní subjekty a občany MČ v realizaci adaptačních a mitigačních opatření v oblasti globální odpovědnosti a klimatických změn	Vyčlenit, v rámci dotačních programů MČ, určitou částku na podporu realizace opatření v oblasti globální odpovědnosti a reakce na klimatické změny (adaptace a mitigace)	Podporovatel	Radní pro oblast MA21/ Radní pro oblast rozpočtu a ekonomiky	Vedoucí OŘEŠ, Vedoucí OSŘK	Objem finančních prostředků	Pro rok 2023 je navrženo navýšení rozpočtu pro podporu globálních témat v rámci dotačního programu - 300 tis Kč samostatně.		
1.2.4	Začlenit se do některých z mezinárodních či národních organizací, zabývajících se problematikou globální odpovědnosti či klimatických změn	Vytipovat a následně se začlenit do některých z organizací, která se danou problematikou zabývá	Realizátor	Radní pro oblast MA21	Vedoucí OSŘK STRR	Členství v organizaci	MČ není členem žádné konkrétní organizace, ale spoluprcuje s nimi.		Od roku 2023 je MČ registrována v iniciativě Sázíme budoucnost, kterou realizuje Nadace Partnerství.
SC 1.3 Zvýšení povědomí o globálních souvislostech, včetně klimatických změn a udržitelného rozvoje									
1.3.1	Realizovat vzdělávací aktivity v oblasti adaptace na změnu klimatu, globálních témat a udržitelného rozvoje	V pravidelných cyklech zajistit vzdělávání volených zástupců MČ, zaměstnanců ÚMČ a příspěvkových organizací MČ	Iniciátor, Realizátor	Tajemnice	Vedoucí OSŘK	Realizované vzdělávací akce	Neproběhlo žádné vzdělávání.		
		Ve spolupráci s školami a ekocentry zajistit vzdělávání pro žáky a studenty základních a středních škol na území MČ Praha 14, vhodnou formo i pro MŠ	Iniciátor	Radní pro oblast MA21, Radní pro oblast školství	Vedoucí OSŘK, Vedoucí OŘEŠ	Realizované vzdělávací akce	V současnosti není dostatek personálních kapacit na straně MČ ani škol pro zajištění speciálního vzdělávání. Mimo konkrétní kurzy je vzdělávání k daným tématům začleněno do běžné výuky ZŠ i MŠ. Ve školním roce 2022/2023 realizuje MČ program Škola udržitelného rozvoje.		
1.3.2	Využívat online prostor pro sdílení dobré praxe	Vytvořit nový či případně využít již existující online prostor pro sdílení dobré praxe v oblasti klimatických změn a udržitelného rozvoje	Realizátor, Iniciátor	Radní pro oblast IT, Radní pro oblast MA21	Vedoucí OIKT, Vedoucí OSŘK	Online prostor pro sdílení dobré praxe	Na webu MČ Praha 14 je vyčleněn prostor pro sdílení dobré praxe v daných tématech.		Do budoucna se počítá s využitím Instagramu MČ P14.
1.3.3	Rozšířit prostor pro zvyšování povědomí o globálních souvislostech v rámci existujících komunikačních kanálů MČ	Např. vytvořit vlastní "záložku" na webových stránkách MČ a vyčlenit prostor v časopise Čtrnáctka pro zajištění zvýšení povědomí o problematice globální odpovědnosti a změnách klimatu	Realizátor	Radní pro oblast komunikace	Vedoucí OSŘK	Záložka na webu MČ a prostor v časopise Čtrnáctka	Na webu MČ vznikla speciální záložka "Globální odpovědnost", kde jsou k dispozici výstupy z činností MČ v těchto oblastech, včetně dalších relevantních informací. www.praha14.cz/zivot-na-praze-14/globalni-odpovednost/ . Záložka je pravidelně aktualizována.		
1.3.4	Realizovat osvětové akce pro veřejnost	Zapojit se, podporovat realizaci či samostatně realizovat osvětové akce, kampaně s cílem pozitivně ovlivnit vnímání problematiky klimatických změn, adaptačních a mitigačních opatření vč. správné péče o životní prostředí, přírodu, zeleň	Realizátor, Partner	Radní pro oblast MA21 Radní pro oblast kultury, sportu a volného času	Vedoucí OSŘK	Realizované akce	<ul style="list-style-type: none"> • Chceme tu mít čisto (podpora úklidových akcí 9 úklidů, 370 lidí, 2260kg odpadu), • Den Země (kampaň, besedy, workshopy, Eko hrabárna, atd.), • Klima - a co s tím? - Konference o budoucnosti Evropy (diskuze nad Klimatickým plánem hl. m. Prahy, veletrh k energetickým úsporám a hospodaření s vodou, Výstava a komentovaná vycházka k tématu vody v krajině), • Evropský týden mobility (Den s P14 - bezpečnost, záchrana, prevence; handbikový výjezd; koloběžkové a inline závody; snídaneň na peróně; nordic walking)		

AKČNÍ PLÁN ROZVOJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI									
Oblast - MĚSTSKÁ ZELENĚ A PARKY									
Číslo	Opatření	Popis opatření	Role MČ	Gestor	Odborný garant	Indikátor plnění	Popis/Plnění	Stav k 31.12.2022	Poznámka
2.1	Podpořená biodiverzita a přírodě blízká údržba travnatých ploch								
2.1.1	Preferovat suchoodolné druhy vegetace	Preferovat výsadbu takových druhů vegetace, které se snadněji vypořádávají s klimatickými změnami	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Vysazená vegetace	V rámci výsadby a obnovy vegetace včetně travního podrostu jsou preferovány druhy vegetace vhodné pro náročnější klimatické podmínky způsobené klimatickými změnami (dřeviny vhodné do suššího mětského prostředí, snášející zasolení, znečištění ovzduší, apod.). <ul style="list-style-type: none"> • douglaska, borovice (8 ks) • lípa, líska, habr, javor, platan (25 ks) • trvalky - levadndule, traviny, rozchodníky (410 ks)		
2.1.2	Aplikovat přírodě blízkou údržbu zeleně	Při údržbě trávníků (např. seč) aplikovat takové postupy, které ponechají travní pokryv v dostatečné velikosti zajišťující vsakování vody a růst vegetace	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Monitorovací zpráva o stavu, způsobu a rozsahu údržby zeleně s roční periodicitou	Monitorovací zpráva za rok 2022 byla zpracována, při standardní údržbě trávnků jsou aplikovány takové postupy, které podporují vsakování vody a růst vegetace, ale zároveň jsou reálně aplikovateelné při správě 60 ha pozemků a omezeném množství financí.		
2.1.3	Podporovat vznik květnatých luk a trvalkových záhonů	Na pozemcích MČ a jí zřízených organizací budovat květnaté (medonosné) louky a trvalkové záhony	Iniciátor, Partner	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Vybudované květnaté louky a trvalkové záhony	Na celém území MČ Praha 14 jsou budovány trvalkové záhony (i na trávních). V parku u ČČM byla založena květnatá louka o rozloze 510 m ² , další místa jsou vytipována a probíhají přípravné monitorovací práce pro realizaci dalších.		
2.1.4	Podporovat budování přístřešků pro drobné živočišné druhy	Instalovat a podporovat instalaci drobných přístřešků pro podporu života živočišných druhů v městském prostředí (např. ptačí budky, hmyzí hotely, přístřešky pro ježky, aj.)	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Instalované přístřešky pro drobné živočišné druhy	Dle možností jsou využívány staré stromy pro podporu života živočišných společenství, dále vznikají: <ul style="list-style-type: none"> • ptačí budky v centrálním parku, • na rybníčku v Hutích byl vybudován kachní domek, • v revitalizovaném parku u ČČM vznikly hmyzí domky a refugiom pro drobné obratlovce (ještěřčí kameny).		
2.2	Revitalizované/obnovené parky, zahrady, lesy a další zelené veřejné plochy								
2.2.1	Zajistit kontinuální péči a novou výsadbu dřevin	Při nové výsadbě a následné péči o dřeviny preferovat druhy vhodné do městského prostředí, tj. s vyšší adaptační schopností reagovat na změny klimatu	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Vysazené dřeviny	Nově vysazené druhy dřevin v ulicích Vybíralova, Zelenečská, Mochovská, Pospíchalova, Paculova: <ul style="list-style-type: none"> • douglaska, borovice (8 ks) • lípa, líska, habr, javor, platan (25 ks)		
2.2.2	Vytvářet nové plochy a prvky zeleně	Vytvářet nové plochy a prvky zeleně (např. výsadba alejí, květin, aj.) a revitalizovat nevyužívané plochy včetně brownfieldů.	Realizátor	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí OŽP	Nové zelené plochy a prvky	Na MČ nejsou území pro tvorbu nových ploch zeleně, v rámci údržby probíhají revitalizace stávajících ploch, dosadba travin, květin i dřevin. Ve spolupráci s ČČM byl zrevitalizován prostor u před ČČM na parčík (mlatové cesty, okrasné keře a trvalky). současnou správu zajišťuje OŽP ÚMČ Praha 14. (cca 8800 m2)		V roce 2014 byla vysázena izolační zeleň Českobrodská - 2,9 ha plochy, 205 stromů, 10 957 keřů, v roce 2021 byl revitalizován prostor u železniční trati v Jahodnici o rozloze 1,9 ha a vznikl Bike park, bylo vysazeno 69 ks stromů,. osazen trávník a vysazeny trvalkové záhony. V plánuje celková revitalizace oblasti v kyjích - skleníky. nedostatek nových ploch je kompenzována většími zásahy do zeleně a rozsáhlejší údržbou dlouhodobě neudržovaných ploch. V roce 2021 byla zrevitalizována historická lipová alej Vidlák v Hostavicích, která byla v roce 2022 vyhlášena za významný krajinný prvek a v roce 2023 soutěží o titul alej roku.
2.2.3	Podporovat komunitní zahrady	Podporovat vznik a rozvoj komunitních zahrad	Iniciátor, Podporovatel	Radní pro oblast životního prostředí Radní pro oblast MA 21	Vedoucí OŽP	Systém podpory	Nebyl iniciován ani podpořen vznik žádné komunitní zahrady.		Od roku 2016 funguje komunitní zahrada na Plechárně (sídlíště Černý Most)
2.2.4	Podporovat kompostování	Podporovat kompostování na území MČ Praha 14 pro občany i instituce	Iniciátor, Podporovatel	Radní pro oblast životního prostředí Radní pro oblast MA 21	Vedoucí OŽP	Systém podpory	Kompostování biodpadu vzniklého na MČ Praha 14 zajišťují v rámci údržby zeleně Technické služby P14 SP.		

AKČNÍ PLÁN ROZVOJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI									
Oblast - VODA A VODNÍ REŽIM									
Číslo	Opatření	Popis opatření	Role MČ	Gestor	Odborný garant	Indikátor plnění	Popis/Plnění	Stav k 31.12.2022	Poznámka
SC 3.1 Rozvinutý systém hospodaření se srážkovou vodou									
3.1.1	Realizovat opatření v souvislosti s udržením vláh v půdě	Realizovat opatření (primárně na pozemcích MČ), vedoucí k udržení přiměřené vláhý půdy	Realizátor	Radní pro oblast investic	Vedoucí OI, Vedoucí OŽP, Ředitel SMP 14, Vedoucí OŽP	Realizovaná opatření	Vybudované vsaky a vsakovací plochy v rozloze 6589 m ² , vybudované průlehy v celkové kapacitě 91,92 m ³ , v rámci spolupráce vybudováno 4700m ² vsakovacích ploch. • vnitřní atrium a předprostor školy Vybíralova, • zelené střechy k na ZŠ Bratří Venclíků a ZŠ Generála Janouška, • vsaky a průlehy na Bikeparku Jahodnice, • výměna povrchu na náměstí v Hloubětíně za propustný. Správa zeleně: • výsadba květin u stromů (ulice Slévačská, Mochovská) • pokládka mulčovací kůry u nových výsadeb.		Dále se plánují opatření u komunikací Za Rokytkou a K Rokytce + cyklostezky.
3.1.2	Realizovat opatření na sběr dešťové vody a na její další využití (tzv. šedá voda)	Zachytávat a dále využívat odpadní "šedé" vody.	Realizátor	Radní pro oblast investic	Vedoucí OŽP, Ředitel SMP 14, Vedoucí OŽP, Vedoucí OI	Realizovaná opatření	Vybudované retenční nádrže v celkovém objemu 320 m ³ : • ZŠ Bratří Venclíků • ZŠ Generála Janouška Proběhla údržba - čištění retenční nádrže U KD Kyje (Objem 16 m³).		Dříve vybudované retenční nádrže o objemu 49,88 m ³ : • park Pilská u Hostavického zámečku • zahrada a předprostor H55 • zahrada a předprostor ZŠ Šimanovská
SC 3.2 r									
3.2.1	Realizovat opatření v souvislosti s eliminací rizik souvisejících s bleskovými povodněmi	Realizovat opatření (primárně na pozemcích MČ), eliminující rizika související s přívalem dešťů (vsakovací průlehy, rýhy, dešťové zahrady, aj.)	Realizátor	Radní pro oblast investic	Vedoucí OI, Vedoucí OŽP, Vedoucí ÚÚR, Vedoucí OŽP	Realizovaná opatření	Vybudované vsaky a vsakovací plochy v rozloze 6589 m ² , vybudované průlehy v celkové kapacitě 91,92 m ³ , v rámci spolupráce vybudováno ... m ² vsakovacích ploch. • vnitřní atrium a předprostor školy Vybíralova, • zelené střechy k na ZŠ Bratří Venclíků a ZŠ Generála Janouška, • vsaky a průlehy na Bikeparku Jahodnice, • instalace propustného povrchu na náměstí v Hloubětíně		Dále se plánují opatření u komunikací Za Rokytkou a K Rokytce + cyklostezky. Z Odborných garantů odebrat OŽP.
3.2.2	Zajistit plnou součinnost v rámci realizace protipovodňových opatření	Poskytovat plnou součinnost MHMP a dalším akterům při budování přírodě blízkých protipovodňových opatření a eliminaci rizik způsobených bleskovými	Podporovatel	Radní pro oblast životního prostředí	Vedoucí ÚKŘ, Vedoucí OŽP	Podpořené projekty	MHMP nerealizoval žádné protipovodňové opatření.		Z Odborných garantů odebrat OŽP.
SC 3.3 Vytvořená soustava vodních prvků na území MČ									
3.3.1	Budovat a podporovat drobné technické vodní prvky	Budovat a podporovat realizaci pítek, fontán, mlžitek, a to zejména v místech se zvýšenou citlivostí k přehřívání	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast investic	Vedoucí OI, Vedoucí OŽP, Vedoucí ÚÚR	Vybudované vodní prvky	Podpora v podobě vyjádření v rámci územních řízení: • analýza území se záměrem revitalizace hostivařsko malešické zóny, hledání možných řešení založených na přírodě, • osm záměrů budování zelených střech, oplocení a zelených stěn. Vybudováno pítka v bikeparku na Jahodnici.		U MŠ u Hostavického potoka jsou pítka a mlhoviště, v přípravě je budování pítek a mlhovišť u dalších MŠ. Dále je pítka v parku v Pilské. Fontány na území MČ nejsou ve správě MČ P14 (před ČČM, u metra ČM a na náměstí v Hloubětíně).
3.3.2	Budovat a podporovat přírodě blízká vodní díla	Budovat a podporovat realizaci mokřadů, dešťových zahrad, a dalších, a to zejména v místech se zvýšenou citlivostí k přehřívání	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast investic	Vedoucí OI, Vedoucí OŽP, Vedoucí ÚÚR	Vybudovaná vodní díla	V současnosti není dostatek personálních a finančních kapacit pro řešení.		V seznamu záměrů MČ P14 je vybudování Biotopu Kyje. Z odborných garantů odebrat OŽP.

AKČNÍ PLÁN ROZVOJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI									
Oblast - DOPRAVA A MOBILITA									
Číslo	Opatření	Popis opatření	Role MČ	Gestor	Odborný garant	Indikátor plnění	Popis/Plnění	Stav k 31.12.2022	Poznámka
SC 4.1	Snížené emise skleníkových plynů v oblasti dopravy a mobility								
4.1.1	Podporovat snahy při budování nabíjecích stanic	Aktivně podporovat a poskytovat součinnost jiným subjektům při výstavbě nabíjecích stanic na území MČ	Podporovatel	Radní pro oblast Smart cities	Vedoucí OSM	Realizované projekty	Vybudovány 3 elektro nabíječky v rámci memoranda s PRE z roku 2019, na MČ P14 jich je celkem 15.		
4.1.2	Podporovat rozvoj a poskytovat potřebnou součinnost v oblasti ekologicky šetrných druhů dopravy (pěší doprava, cyklo doprava, podpora bezbariérovosti, aj.)	Zajištění aktivní součinnosti při realizaci opatření vedoucích k rozvoji cyklo dopravy a dalších drobných opatření (budování cyklostezek, cyklostojany u škol a další)	Podporovatel, Partner	Radní pro oblast dopravy	Vedoucí OD	Podpořené projekty	Vznik a údržba stezky pro pěší a cyklisty mezi ulicemi Čelákovická – Morušová - propojení P14 a P9, dále budování stezek pro pěší a cyklisty podél ulice Českobrodská, propojení stezkou pro pěší a cyklisty ulice Půdova s ulicí Ocelkova		Připravuje se propojení Ocelkova - Budovatelská.
4.1.3	Rozšířit elektromobilitu v rámci MČ a příspěvkových organizací	Aktivně vyhledávat dotační tituly za účelem rozšíření ekologických dopravních prostředků, příp. výměny vozového parku MČ a příspěvkových organizací MČ	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast zajišťování dotačních prostředků z dotačních programů	Vedoucí OI, Vedoucí OHS	Ekologické dopravní prostředky	Nové elektrovozy nebyly pořízeny, doposud má MČ P14 k dispozici dva elektrovozy pořízené z vyhledaných dotačních titulů.		V roce 2022 probíhala příprava na rozvoje této obalsti v dalších letech.
4.1.4	Podporovat aktivity související se Školními plány mobility (ŠPM)	Aktivně podporovat zpracování/aktualizaci Školních plánů mobility či realizaci opatření vzešlých z již schválených ŠPM	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast dopravy, Radní pro oblast školství	Vedoucí OŘEŠ, Vedoucí OD	Školní plány mobility, Podpořená opatření	Na školách probíhají měkké aktivity vycházející ze ŠPM a všechny se účastní preventivních dopravních akcí MČ: • ZŠ Hloubětínská - celoškolní projekt k bezpečné dopravě, • ZŠ Bratří Venclíků - dopravně výchovně preventivní výuka a akce, • ZŠ Chvaletická - dopravní výuka je začleněna do běžné výuky - prvouka a vlastivěda, je využíváno mobilní dopravní hřiště, preventivní programy, • ZŠ Šimanovská - besedy s policií, dopravní výchova, výtvarné soutěže.		Školní plány mobility jsou zpracovány u ZŠ Hloubětínská (2020), ZŠ Chvaletická (2020), ZŠ Bratří Venclíků (2018) a ZŠ Šimanovská (2008). Z nich vyplývající investiční aktivity se postupně realizují. Za podporu ze strany OD se považuje i odborné posouzení návrhů vycházejících ze studií Školních plánů mobility OD a jejich zařazení do projektů BESIPU.

AKČNÍ PLÁN ROZVOJE GLOBÁLNÍ ODPOVĚDNOSTI									
Oblast - VEŘEJNÝ PROSTOR A BUDOVY									
Číslo	Opatření	Popis opatření	Role MČ	Gestor	Odborný garant	Indikátor plnění	Popis/Plnění	Stav k 31.12.2022	Poznámka
5.1	Klimatickým změnám přizpůsobené budovy v majetku či správě MČ								
5.1.1	Zpracovat "Klima scan" budov	Zajistit zpracování "Klima scanu" jednotlivých budov ve správě či majetku MČ (včetně příspěvkových organizací)	Iniciátor, Realizátor	Radní pro oblast majetku	Energetický manažer	"Klima scan" budov			MČ mapuje možnosti využití klimaskenu na cca dvě budovy MČ.
5.1.2	Rozvíjet systém energetického managementu	Zavést příslušná opatření na další budovy ve správě či majetku MČ, včetně příspěvkových organizací (např. technologie pro využití obnovitelných zdrojů energie)	Realizátor	Radní pro oblast investic, Radní pro oblast majetku	Energetický manažer	Realizovaná opatření			Jsou zahrnuty (6x ZŠ, 10X MŠ), v plánu je přidat domov seniorů, KD, H55, Plechárnu, KCK, v Baštyřské se zavádí opatření, aby ji bylo možné přidat do systému energetického managementu.
5.1.3	Realizovat výměny povrchů střech	Pro eliminaci zvyšování teploty, zejména v sídlištní zástavbě je vhodné realizovat výměnu povrchů střech za světlé, které světlo odrážejí a zamezují tak vzrůstání teplot, případně relizovat opatření s obdobným dopadem (zelené střechy)	Realizátor, Inicátor, Podporovatel	Radní pro oblast investic, Radní pro oblast majetku	Vedoucí OI, přidat SMP14 - bytové domy, OI zůstane pro případ přidání další budova pod MČ P14	Realizované výměny střech	Realizace zelených střech na dvou ZŠ ve výměře 17 783,95 m ² .		Budovy ve správě MČ mají vyměně povrchy střech za světlé, případně vegetační. Výměna porvchů střech ve správě SMP14 bude zahájena v roce 2023, první budovou má být poliklinika Parník.
5.1.4	Podporovat budování vegetačních střech a stěn	Ve vhodných případech realizovat výstavbu vegetačních střech a stěn s cílem snížení teplot a nákladů na údržbu.	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast majetku, Radní pro oblast investic, Radní pro oblast ÚR	Ředitel SMP 14, Vedoucí ÚÚR, Vedoucí OI	Realizované projekty	Realizace zelených střech na dvou ZŠ ve výměře 17 783,95 m ² .		V plánu jsou ZŠ Vybíralova a ZŠ Chvaletická a budova Rochovská. U budov ve správě SMP14 se tato opatřní neplánují.
5.1.5	Zajistit stínění oken a dveří	Využívat pohyblivé či pevné prvky k zastínění oken a dveří (žaluzie, rolety, stínění)	Realizátor, Podporovatel	Radní pro oblast investic, Radní pro oblast majetku	Ředitel SMP 14, Vedoucí OI	Realizovaná opatření			Zastíněna je budova ÚMČ P14, Chvaletická a budova Rochovská, plán je ZŠ Bratří Venclíků, kde je hotov projekt, stojí to na financích. U budov ve správě SMP14 se tato opatřní neplánují.
5.1.6	Zpracovat analýzu využití elektrické energie z obnovitelných či jaderných zdrojů	Zajistit zpracování analýzy nákupu a vlastní výroby elektřiny s nízkou uhlíkovou stopou včetně jejich porovnání a předložení doporučení	Iniciátor	Radní pro oblast ekonomiky, Radní pro oblast investic, Radní pro oblast majetku	~~Vedoucí OŘEŠ,~~ Energetický manažer, Ředitel SMP 14	Analýza	Proběhla iniciace a analýza bude zpracována.		Je vysoutěžená firma na zpracovnání vyhodnocení stavu - analýzu, na sledování a podání žádosti o dotaci na fotovoltaickou elektrárnu. Tyto elektrárny by měl y být instalovány na ZŠ, MŠ, v současnosti se počítá s realizací na ZŠ Bratří Venclíků a ZŠ Generála Janouška. Z odborných grantů vyřadit OŘEŠ. Střecha polikliniky parník mám být osazena fotovoltaickými panely.
5.2	Klimatickým změnám přizpůsobené veřejné prostory v majetku či správě MČ								
5.2.1	Zpracovat pasport povrchů	Iniciovat pasport povrchů, včetně jejich stavebně technického stavu a jejich vlivu na adaptační priority (zasakování, přehřívání, apod.)	Iniciátor	Radní pro oblast majetku, Radní pro oblast ÚR	Ředitel SMP 14, ~~Vedoucí OSM,~~ Vedoucí ÚÚR	Pasport povrchů	V současnosti není dostatek personálních a finančních kapacit pro řešení.		Návrh na vyřazení OSM z odborných garantů, dávají pouze souhlas jako vlastník pozemku, neinicuují nic, o povrchy se stará OD a OŽP, ty přidat jako iniciátory
5.2.2	Minimalizovat podíl nepropustných povrchů	Na základě výstupů pasportu povrchů realizovat či podporovat příslušná opatření (propustný asfalt a beton, polovegetační tvárnice, mlatové povrchy, aj.)	Realizátor, Partner, Podporovatel	Radní pro oblast životního prostředí, Radní pro oblast majetku, Radní pro oblast investic	Ředitel SMP 14, ~~Vedoucí OSM,~~ Vedoucí OI	Realizovaná opatření	Výměna povchu na náměstí v Hloubětíně v rámci spolupráce s MHMP. Podpora vybudování mokřadu v areálu společnosti Coca Cola v Kyjích (300 m2 suchý poldr).		Návrh na vyřazení OSM z odborných garantů, dávají pouze souhlas jako vlastník pozemku, přidat OŽP a OD jako realizátory.

**MONITOROVACÍ ZPRÁVA O STAVU, ZPŮSOBU A ROZSAHU ÚDRŽBY ZELENĚ NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 14
S ROČNÍ PERIODICITOU**

Monitorované území	Praha 14
Období	2022

Zpracovali:	Ing. M. Adámková, vedoucí OŽP
	Ing. L. Wesselský, vedoucí Odd. ochrany prostředí

ÚDRŽBA TRÁVNÍKŮ

Činnost	Četnost	Území	Způsob	Poznámka (Konkretizace/Důvod/Vysvětlení)
Seč trávníku	7	Praha 14	bez sběru, mulčování	dle klimatických podmínek, stejná výška
Vyhrabování trávy	1	Praha 14	ručně, strojově	jarní
Sběr trávy	-	-	-	-
Shrabování listí	1	Praha 14	ručně, strojově	-
Zakládání nových trávníků	-	-	-	pouze u nových ploch a realizací
Dosévání	dle potřeby	Praha 14	ručně	Františkova, Rajský vrch

ÚDRŽBA DŘEVIN

Činnost	Četnost	Území	Způsob	Poznámka (Konkretizace/Důvod/Vysvětlení)
Řez živých plotů	2	Praha 14	ručně	-
Posudky	-	-	-	-
Dendrologické průzkumy	-	-	-	-

VÝSADBA

Druh	Četnost/ks	Území	Způsob	Poznámka (Konkretizace/Důvod/Vysvětlení, druh)
Dřeviny - jehličnany	8	Praha 14	ručně	douglaska, borovice
Dřeviny - listnáče	25	Praha 14	ručně	lípa, líska, habr, javor, platan
Trvalek	410	Praha 14	ručně	levandule, traviny, rochodníky
Cibuloviny	24700	Praha 14	ručně	-

ZÁLIVKA

Druh	Četnost/ks/m ³	Území	Způsob	Poznámka (Konkretizace/Důvod/Vysvětlení)
Vaky	80	Praha 14	nákup	-
Běžná zálivka	500	Praha 14	dovoz vody, ručně, plnění vaků	dle klimatických podmínek

Aktualizováno dne	03.01.2023
Zpracovatelé	Ing. M. Adámková, Ing. L. Wesselský

ZPRÁVA O ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ NA MČ PRAHA 14 2022

OBSAH

ZPRÁVA O ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ NA MČ PRAHA 14 2022.....	1
OBSAH a SEZNAM ZKRATEK.....	2
I. Úvod.....	3
II. Koncentrace vybraných ukazatelů znečištění ovzduší v roce 2022.....	6
III. Znečišťování ovzduší z lokálních topenišť.....	7
IV. Stacionární zdroje řazené do kategorie REZZO 1.....	8
V. Opatření ke snížení znečištění MČ Praha 14.....	8
VI. Návrh opatření na další období.....	9
VII. Závěr.....	9

SEZNAM ZKRATEK

- NO_x – oxid dusíku; Součet objemových poměrů (ppbv) oxidu dusnatého a oxidu dusičitého vyjádřený v jednotkách hmotnostní koncentrace oxidu dusičitého.
- VOC - těkává organická látka (VOC) jakákoli organická sloučenina nebo směs organických sloučenin, s výjimkou methanu, která při teplotě 20 °C má tlak par 0,01 kPa nebo více nebo má odpovídající těkavost za konkrétních podmínek jejího použití.
- PM₁₀ - Ministerstvo vyhláškou stanoví poměr částic, které projdou velikostně-selektivním vstupním filtrem vykazujícím pro aerodynamický průměr 10 µm odlučovací účinnost 50 % (dále jen „částice PM₁₀“), a částic, které projdou velikostně-selektivním vstupním filtrem vykazujícím pro aerodynamický průměr 2,5 µm odlučovací účinnost 50 % (dále jen „částice PM_{2,5}“), vůči tuhým znečišťujícím látkám v emisích
- REZZO - Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší

I. Úvod

EMISE – ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

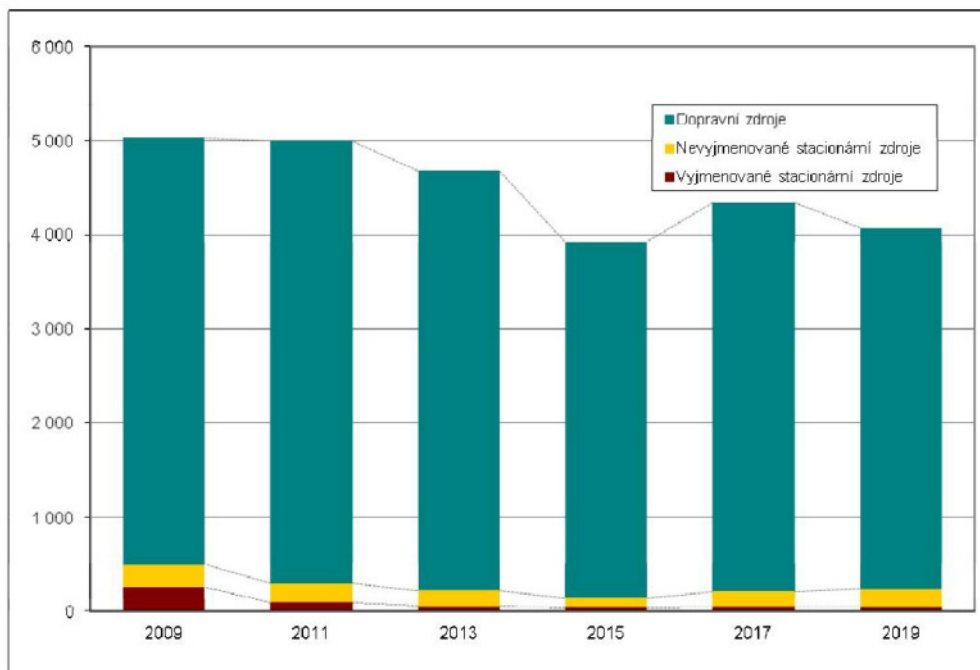
Zdroje emisí znečišťujících látek jsou standardně děleny na zdroje stacionární a mobilní. Zatímco stacionární zdroje jsou charakterizovány konkrétní polohou a do emisních bilancí tak vstupují přímo (případně v agregaci za určité území), mobilní zdroje (zejm. automobily) je prakticky nemožné sledovat jednotlivě; namísto toho jsou, jako bilanční zdroje emisí sledovány liniové či plošné objekty, po nichž se tyto mobilní zdroje pohybují. Hlavní město Praha pravidelně sleduje emise znečišťujících látek do ovzduší, přičemž emise ze stacionárních zdrojů jsou aktualizovány každoročně v rámci projektu tzv. jednotného datového úložiště REZZO, emise z dopravy jsou počítány jednou za dva roky v rámci aktualizací modelového hodnocení kvality ovzduší. Níže je souhrn celkové emisní bilance vč. zdrojů stacionárních. Prezentovány jsou emise pro ty bilancované znečišťující látky, které lze považovat za nejvíce reprezentativní pro automobilovou dopravu – oxidy dusíku a částice frakcí PM10 a PM2,5.

Emise z automobilové dopravy jsou stanovovány výpočtem v rámci pravidelných dvouletých aktualizací projektu Modelové hodnocení kvality ovzduší na území hl. m. Prahy, v tomto projektu jsou shrnuty údaje z Aktualizace 2020, obsahující výpočet emisí na základě dopravních dat za rok 2019.

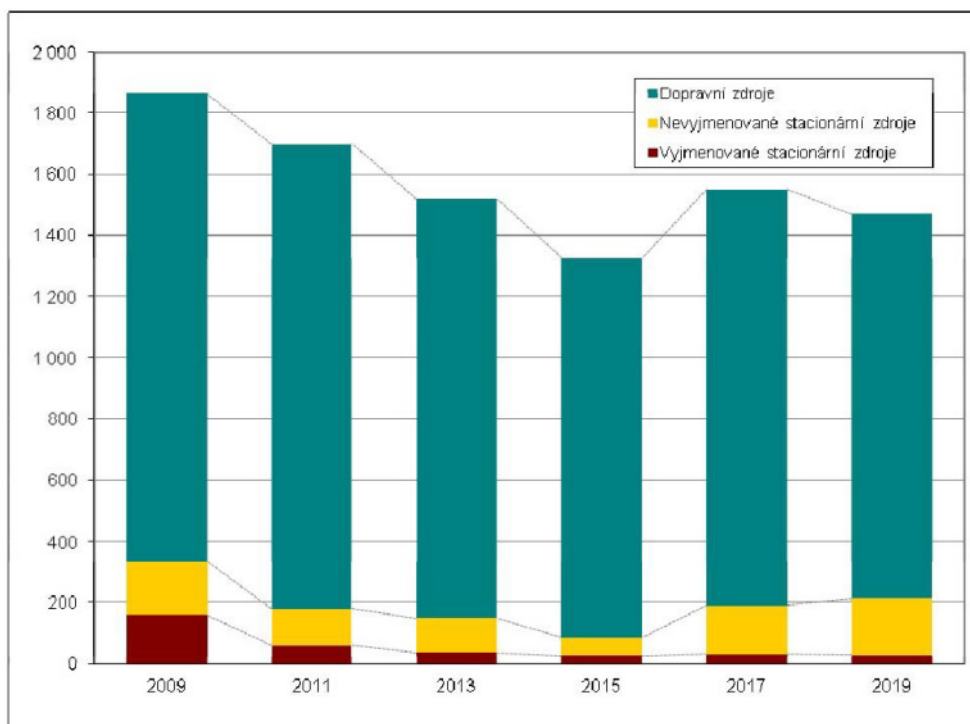
Na celkovou úroveň produkce emisí z automobilové dopravy působí dva protichůdné vlivy. Na jedné straně probíhá obměna vozového parku, na druhé straně dochází k nárůstu intenzit, respektive dopravního výkonu. Kromě celkových intenzit dopravy ovlivňuje emisní bilanci též vývoj procentuálního zastoupení osobních a nákladních vozidel. V hodnoceném období let 2009–2019 se pak uvedené vlivy projevovaly následujícím způsobem:

- ✓ V případě emisí suspendovaných částic PM10 z automobilové dopravy se projevuje velmi pozvolný trend snižování emisí s meziročními výkyvy. To je dáno skutečností, že v případě PM10 se obměna vozového parku projevuje oproti ostatním látkám v podstatně menší míře, neboť většina emisí je tvořena resuspenzí, která není obměnou vozidel ovlivňována. Obdobná situace je i v případě částic PM2,5, u této frakce je však již podíl resuspenze nižší, čímž se výrazněji projeví obměna vozového parku. Za celé období se emise PM10 z automobilové dopravy snížily cca o 14 %, emise PM2,5 cca o 17 %.
- ✓ Pro další dva polutanty, tj. oxidy dusíku a těkavé organické látky, je naopak charakteristický silný vliv obměny vozidel na celkovou produkci emisí. Za celé období let 2009–2019 došlo ke snížení emisí NOx z dopravy o 61 %, u VOC činil pokles 87 %.

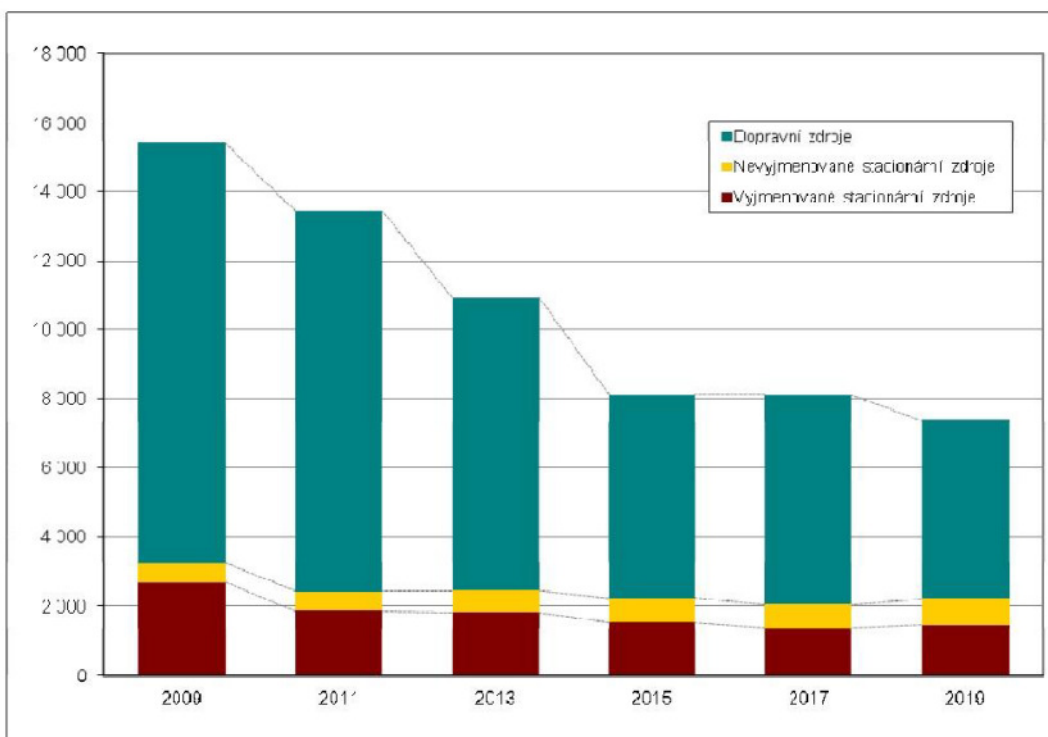
Nejvyšší podíl na celkových emisích (přes 90 %) má doprava u částic PM10, kde rozhodující složku tvoří resuspenze prachu z povrchu vozovek. U oxidů dusíku je tento podíl nižší a v celém hodnoceném období se dále snižuje, aktuálně činí 70 %. Celková produkce emisí ze zdrojů na území Prahy se pak za období mezi roky 2009 - 2019 snížila o 19,1 % u částic PM10, o 21,2 % v případě jemných částic PM2,5 a o 52,2 % v případě oxidů dusíku.

Obrázek 1 – Trendy vývoje produkce emisí částic frakce PM_{10}

Obrázek 2 – Trendy vývoje produkce emisí částic frakce $PM_{2.5}$

Obrázek 3 – Trendy vývoje produkce emisí NO_x

IMISE – ÚROVEŇ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

Zhodnocení úrovně znečištění ovzduší na území hl. m. Prahy je provedeno na základě dvou zdrojů informací, kterými jsou:

- ✓ výsledky imisního monitoringu, jehož údaje jsou shromažďovány v imisní databázi Informačního systému kvality ovzduší (ISKO) České republiky (provozovatel ČHMÚ),
- ✓ výsledky modelování kvality ovzduší, které jsou prováděny v rámci pravidelných aktualizací projektu Modelové hodnocení kvality ovzduší na území hl. m. Prahy.

Údaje imisního monitoringu poskytují přehledné a přesné informace o úrovni koncentrací znečišťujících látek v místech měření a jejich časovém vývoji. Výsledky modelování pak umožňují získat přehled o prostorovém rozložení imisní zátěže ve vazbě na konkrétní zdroje emisí. Hodnocení je provedeno ve vztahu k imisním limitům, které udávají maximální přípustné koncentrace znečišťujících látek v ovzduší a jejichž hodnoty jsou uvedeny v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. U limitů, které mají dobu průměrování kratší než jeden rok, je v některých případech uveden přípustný počet překročení limitu během roku. Následující tabulka uvádí přehled limitů pro vybrané znečišťující látky, jejichž analýza je provedena dále. Obdobně jako v emisní části byly voleny látky s výraznou vazbou na automobilovou dopravu – suspendované částice frakcí PM₁₀ a PM_{2,5}, oxid dusičitý, benzen jako nejvýznamnější zástupce těkavých organických látek a dále benzo(a)pyren, který sice není bilancován emisně, z pohledu kvality ovzduší v Praze se však jedná o velmi významný polutant.

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Maximální počet překročení
Suspendované částice PM ₁₀	1 rok	40 µg.m ⁻³	-
Suspendované částice PM ₁₀	24 hodin	50 µg.m ⁻³	35
Suspendované částice PM _{2,5}	1 rok	25 µg.m ⁻³	-
Oxid dusičitý	1 rok	40 µg.m ⁻³	-
Oxid dusičitý	1 hodina	200 µg.m ⁻³	18
Benzen	1 rok	5 µg.m ⁻³	-
Benzo(a)pyren (obsah v PM ₁₀)	1 rok	1 ng.m ⁻³	-

Imisní limity vyhlášené pro ochranu zdraví lidí

Hlavní město Praha se dlouhodobě vyznačovalo zvýšenou úrovní znečištění ovzduší, a přestože se imisní situace postupně zlepšuje, některé problémy nadále přetrvávají či se vyskytovaly ve velmi nedávné době. V roce 2020 byly všechny naměřené imisní koncentrace sledovaných znečišťujících látek pod úrovní limitů, v roce 2019 však došlo k překročení limitu pro průměrné roční koncentrace NO₂ a o rok dříve byl překročen též limit pro 24hodinové koncentrace PM₁₀ a roční koncentrace PM_{2,5}. Jelikož dopravně nejzatíženější komunikace v Praze často procházejí oblastmi s vysokou hustotou osídlení, je nadlimitními koncentracemi znečišťujících látek, generovaných dopravou (PM₁₀, NO₂, benzo(a)pyren), zatížena značná část obyvatel hlavního města. Porovnání vývojových řad koncentrací znečišťujících látek nicméně ukazuje, že v nejvíce problematických parametrech dochází přes určité meziroční výkyvy k dlouhodobému zlepšování kvality ovzduší.

II. Koncentrace vybraných ukazatelů znečištění ovzduší v roce 2022

K posouzení, zda dochází k překročení některého z imisních limitů podle zákona o ochraně ovzduší, se použije průměr hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let. Tyto hodnoty ministerstvo životního prostředí každoročně zveřejňuje pro všechny zóny a aglomerace způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Poměrně známou charakteristikou znečištění ovzduší v Praze je hodnota prašného spadu měřená pomocí informativní sedimentační metody, kdy odběrová nádoba je po dobu 1 měsíce vystavena působení prašného spadu a získaný vzorek je gravimetricky vyhodnocen. Jde o charakteristiku sledovanou a vyhodnocovanou v minulých letech. Dnes je tato metoda nahrazena plošným měřením ukazatelů PM₁₀ a PM_{2,5}. Z těchto důvodů MČ Praha 14 ukončila sledování ukazatele prašného spadu již v květnu 2022.

Prašný spad reprezentuje znečištění zemského povrchu sedimentací hrubé frakce prachových částic, jejichž původ je především v povrchové prašnosti způsobené provozem na komunikacích, stavební činností a větrnou erozí neudržovaných a zanedbaných ploch, ale také v technologických emisích ze spalovacích procesů.

Průměrná hodnota prašného spadu vypočtená na 5 měřících stanicích v MČ Praha 14 se pohybuje za rok 2022 na hodnotách 2,76 g/m². Hodnota přípustná podle depozičního limitu je 12,5 g/m². Lokální maxima jsou pravděpodobně ovlivněna stavební činností, provozem lokálních emisních zdrojů, stavební činností a sekundární prašností, dopravním ruchem či průmyslovou činností.

Z průběhu minulých období je zřejmé, že se hladina prašného spadu na území MČ Praha 14 významně snížila. Výrazný pokles zaznamenaly především ty lokality, které byly exponovány prašným spadem ze stavební činnosti. Vysoká hladina prašného spadu se však prakticky nezměnila v blízkosti rušných komunikací.

Výsledky analýzy ovzduší 2022 - NO ₂ 40 µg/m ³												
lokality	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
MŠ Jahodnice	26,3	28,3	32,2	27,3	27,4	28,7	26,4	30,3	27,3	27,7	26,5	28,9
Kyjský hřbitov	36,7	31,0	36,3	32,7	30,2	29,3	34,8	32,4	34,4	30,2	32,9	34
Lipenské nám.	32,6	29,2	35,6	30,6	27,5	28,7	27,4	28,6	30,3	27,5	32,5	35,6
ZŠ Hloubětín	30,7	26,1	30,0	24,7	22,2	23,0	21,0	22,7	26,3	27,0	28,7	30,2
ZŠ Brí Venclíků	31,1	31,5	32,3	27,8	25,9	27,8	27,7	29,6	27,5	29,8	32,1	32,6
Vírská	29,2	23,6	30,8	24,8	23,3	24,0	22,2	23,4	26,6	29,9	30,9	27

Oxid dusičitý NO₂ - Imisní limit 40 µg/m³ za rok

Výsledky analýzy ovzduší 2022 - prašný spad g/m ²												
lokality	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Kyjský hřbitov	2,28	2,15	2,67	2,45	x	x	x	x	x	x	x	x
Lipenské nám.	1,30	0,83	3,28	7,95	x	x	x	x	x	x	x	x
ZŠ Hloubětín	1,52	1,81	1,78	2,18	x	x	x	x	x	x	x	x
ZŠ Brí Venclíků	1,86	1,69	5,52	8,00	x	x	x	x	x	x	x	x
Vírská	0,60	4,26	1,46	1,59	x	x	x	x	x	x	x	x

Prašný spad - Hodnota depozičního limitu 12,5 g/m² za měsíc

Průměrná hodnota imisí pro oxid dusičitý (NO₂) vypočtená na 6 měřících stanicích v MČ Praha 14 se pohybuje na hodnotách 28,5 µg/m³. Hodnota přípustná podle imisního limitu je 40 µg/m³. K překročení lokálního imisního limitu docházelo zejména v zimním období, což je pravděpodobně dáno inverzním průběhem počasí a současně zprovozněním lokálních topenišť.

Obdobně jako v případě prašného spadu je i u NO₂ patrný pokles koncentrací v roce 2022 oproti předešlému období.

III. Znečišťování ovzduší z lokálních topenišť

Na území MČ Praha 14 jsou problémy se znečišťováním ovzduší z lokálních topenišť minimální a v rámci celé Prahy mají domácí topeniště pouze 6% podíl na produkci celkových emisí tuhých znečišťujících látek. Postupná plynofikace výrazně ovlivnila skladbu spotřeby paliv, neboť měla za následek vytěsňování tuhých a kapalných paliv z území MČ a jejich náhradu zemním plynem. U sídlištní zástavby převažuje centrální vytápění, v rodinných domech pak hraje významnou roli vytápění zemním plynem. Novostavby rodinných domů pak velmi často volí vytápění tepelným čerpadlem. Na území MČ Praha 14 neeviduje stížnosti obyvatel na znečištění z lokálních topenišť.

Městská část Praha 14 také aktivně zvyšuje povědomí o nabízených dotačních titulech u svých obyvatel na webových stránkách. Výsadba izolační zeleně také přispívá k nešíření emisí z lokálních topenišť a to zejména v Hloubětíně a na Jahodnici, kde rozšířena zástavba starších rodinných domů.

IV. Stacionární zdroje řazené do kategorie REZZO 1

Mezi největší velké stacionární zdroje znečištění ovzduší patří PERLIT Praha s.r.o., Domanský s.r.o, Linde gas.a.s., IDEAL Česká republika, Autoservis Hoffmann s.r.o., Coca-cola HBC s.r.o, Globus ČR k.s., Kaufland ČR v.o.s., Mlékárna Pragolaktos, a.s.

V. Opatření ke snížení znečištění MČ Praha 14

- ✓ MČ Praha 14 klade důraz na posuzování projektových dokumentací k předloženým stavebním záměrům a v rámci vydávání stanovisek upozorňuje na snižování prašnosti v průběhu stavební činnosti. Provozovatelé stacionárních zdrojů znečištění ovzduší musí zajistit vybavení příslušných provozoven technikou určenou ke snížení emisí prachových částic. Mezi technická opatření patří pořízení např: čistící techniky, vodní clony, systémy pro zkrápění apod. Rozsah a způsob aplikace techniky je možné konzultovat s příslušným orgánem ochrany ovzduší.
- ✓ Na základě energetického posudku jsou právnické i fyzické osoby povinni u nových staveb nebo při změnách stávajících využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. Orgán ochrany ovzduší toto posuzuje při vydávání stanoviska, které slouží jako podklad pro územní a stavební řízení.
- ✓ Dále orgán ochrany ovzduší posuzuje v rámci projektových dokumentací systém vytápění objektů a vydává stanoviska k nevyjmenovaným stacionárním zdrojům znečištění ovzduší (nejčastěji k plynovým kondenzačním kotlům, které splňují 5. emisní třídu NOx podle ČSN EN 483:1999, ČSN EN 656:1999).
- ✓ Realizace opatření v dopravě vedoucí ke zklidnění a omezení dopravy
  - Byla zahájena výstavba železniční zastávky Rajská zahrada. Zastávka měla být původně zprovozněna v roce 2022, termín se však posunul až do roku 2023.
  - S rozvojem místní železnice se váže i projektová příprava výstavby dalších tří zastávek na území městské části – Jiráskova čtvrť, Hostavice a Jahodnice na nákladním průtahu Běchovice – Malešice a propojení rovněž s připravovanou železniční zastávkou Depo Hostivař a s vazbou na metro linka A.
  - Bylo vybudováno obratiště Bryksova a došlo k prodloužení trasy autobusové linky 223, která nově do tohoto obratiště zajíždí. Byla zřízena noční linka 953 zabezpečující provoz z Lehovce do Brandýsa nad Labem (přes Kyje Hutě).
- ✓ Podpora cyklodopravy budováním opatření pro cyklisty v dopravním prostoru
  - Městská část zahájila souvislou údržbu části bezejmenné místní komunikace mezi ulicemi Čelákovická – Morušová, která bude sloužit jako cyklostezka propojující území městských částí Praha 14 a Praha 9 a naváže na park Údolí Rokytky.
  - Proběhla výstavba 85 metrů dlouhé stezky pro pěší a cyklisty mezi ulicemi Ocelkova a Půdova. Nahrazuje vyšlapanou pěšinu a pomůže zejména těm, kteří pěšky nebo na kole míří ke zdejší nové bytové zástavbě od metra Rajská zahrada.

- Proběhla výstavby stezky mezi ulicemi Průmyslová a Nedokončená navazuje na plánovanou cyklotrasu A24. Ta od Průmyslové pokračuje přes Tiskařskou ulici do Malešic, na Žižkov a Vinohrady.
- V roce 2021 byla otevřena další část Severovýchodní cyklomagistrály, konkrétně etapa 6.4. Jde o 950 metrů dlouhou stezku pro pěší a cyklisty. Začíná v úrovni Budovatelské ulice a vede paralelně jižně od Novopacké spojky (Vysočanská radiála). Končí za prvním ekoduktem přes tuto silnici, kde se napojuje na úsek cyklostezky, který spojuje Kbely, Satalice a Hloubětín (a byl vyasfaltován v roce 2019)
- ✓ Nedílnou součástí udržitelného rozvoje je i podpora elektromobility. Praha 14 v má uzavřené memorandum s PRE, jehož obsahem je společný zájem na rozvoji městské elektromobility. V roce 2022 vzrostl počet dobíjecích stanic pro elektromobily na 14 míst.
- ✓ MČ Praha 14 pořídila v rámci 11. výzvy Národního programu Životního prostředí osobní vozidlo na alternativní elektrický pohon. Elektromobil je využíván pro plnění úkolů odboru dopravy ÚMČ Prahy 14. Předpokládaný roční nájezd je odhadován na cca 5 000 km. Přínosem je výrazné snížení provozních nákladů, úspora PHM a z toho vyplývající výrazné snížení emisí, a tedy zlepšení kvality ovzduší v městské části Praha 14. Elektromobil nahradil stávající přepravu pracovníků Odboru dopravy po městské části Praha 14 starším vozidlem se vznětovým motorem.
- ✓ Městská část začala s realizací další etapy projektu Izolační zeleň Českobrodská, která navazuje na již provedené úpravy zelené plochy podél výše zmiňované komunikace v úseku mezi ulicemi Broumarská a Průmyslová, včetně přesahu do ulice Českobrodské a Dářské.
- ✓ Další výsadby izolační zeleně proběhla v roce 2020, kdy došlo k ozelenění protihlukového valu na Jahodnici, který cloní Štěrboholskou radiálu od obytné oblasti Jahodnice (604 bm).

VI. Návrh opatření na další období

- ✓ MČ Praha 14 bude i nadále posuzovat projektové dokumentace k předloženým stavebním záměrům a v rámci vydávání stanovisek a bude upozorňovat na snižování prašnosti v průběhu stavební činnosti.
- ✓ Právnické i fyzické osoby budou povinny u nových staveb nebo při změnách stávajících využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. Orgán ochrany ovzduší toto bude posuzovat při vydávání stanoviska, které slouží jako podklad pro územní a stavební řízení.
- ✓ I nadále orgán ochrany ovzduší bude posuzovat v rámci projektových dokumentací systém vytápění objektů a vydávat stanoviska k nevyjmenovaným stacionárním zdrojům znečištění ovzduší (nejčastěji k plynovým kondenzačním kotlům, které splňují 5. emisní třídu NOx podle ČSN EN 483:1999, ČSN EN 656:1999).

VII. Závěr

Stav ovzduší v Praze 14 je nepříznivě ovlivňován zejména automobilovou dopravou. Typickým jevem pro posledních 15 let je pokles dopravních zátěží na centrálním prstenci města, zatímco intenzity dopravy na okraji Prahy stále rostou. Tíživým problémem Prahy 14 je pomalá výstavba nadřazené komunikační sítě (Pražský okruh, Městský okruh, radiály). Liniové dopravní stavby

jsou největším zdrojem znečištění i hluku na území městské části a tato problematika je hlavním městem Prahou dlouhodobě vyhodnocována. Stav ovzduší v MČ Praha 14 je také ovlivňován průmyslovými znečišťovateli přímo na vlastním území městské části. Jejich konkrétní vliv lze odhadovat jen velmi těžko vzhledem k všeobecně komplikovanému vývoji stavu ovzduší, který závisí na aktuálních meteorologických podmínkách.

Porovnání vývojových řad koncentrací znečišťujících látek nicméně ukazuje, že v nejvíce problematických parametrech dochází přes určité meziroční výkyvy k dlouhodobému zlepšování kvality ovzduší.

Zpracovatel: Ing. P. Brázdil OŽP, Ing. P. George OSŘK